

דבר חריף

פרשת משפטים

נלקט משיעוריו של
הגה"צ ר' יהושע העשיל שארף שליט"א
רב ואב"ד חסידי רוז'ין קרית יואל

הוצאת מובחר

לשמוע שיעורים

בארה"ב על מספר הרגיל של קול הלשון 1.718.521.5231

לחורש"י 3.1.1.5.27 - לגמרא 3.2.2.14 - לשו"ע 3.3.6.28

בארץ ישראל 073.321.1792

מען קען הערן די שיעורים אין אמעריקע

אויף א דירעקטע נאמבער דורכן רופן 646-934-6134

אפשר למנות לקבל השיעורים בכל יום דרך קול הלשון

שמעו ותחי נפשכם

הסתפקות בטוב ברוחניות

היום הוא יומא דהילולא של הרה"ק ר' יהושע מבעלזא זי"ע. איתא במדרש (בראשית רבה ט, ז) טוב - זה יצר טוב, טוב מאוד - זה יצר הרע, משמעו לפי פשוטו הוא שהיצר הרע נהנה ממה שאדם רוצה שלימות - שהכל יהיה 'טוב מאוד', ולא יסתפק במה שהוא טוב, רק יסבב את עצמו בצרות ותחבולות כדי לנסות לתקן דבר שכבר עכשיו הוא 'טוב'. דרך יצר הטוב הוא שמה שהוא 'טוב' צריך להשאירו טוב, ולא לשנותו. והרה"ק מבעלזא פירש שכשאדם קם בבוקר בשעה מוקדמת הרי זה 'טוב מאוד', כמו שאמרו צדיקים על פסוק 'ראשית גוים עמלק' (במדבר כד, כ), שהראשי תיבות שלו הוא 'רגע', שהאדם צריך לתפוס את הרגע הראשון בבוקר, אבל אם ממשיך בשנתו וקם לאחר זמן מה הרי זה רק בגדר 'טוב', ואם אינו מכיר שגם זה עדיין טוב רק מתחיל היום בעצבות על מה שלא התגבר מיד, זה הוא עצת יצר הרע שמכשילו על ידי שיש גם דרגה של 'טוב מאוד'.

והאדם צריך לראות שלא לפחד מבגידה שהיה ח"ו ע"י חטא, כי אם יהא עסוק בזה יעשה עוד חטאים רק שורש הכל הוא אמונה, ואדם צריך לעשות מה שצריך, ולומר לעצמו 'אני לבדי עם ה' וחופ' מזה שום דבר אינו מפריע

מעלת עם ישראל קודם קבלת התורה

בפרשתינו (כד, ז) מובא מה שאמרו ישראל 'נעשה ונשמע'. בהגדה של פסח אומרים 'אילו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו', והתמיהה מבוארת בכל הספרים מה תועלת יש בהתקרבות עצמה להר סיני, ומבואר בקדושת לוי על פי הגמרא שכשבאו בני ישראל להר סיני פסקה זוהמתן, וירדה טהרה לעולם, והזדככו ישראל עד שהשיגו את כל התורה עד שלא נתנה, ומכל מקום עדיין קיבלו את התורה כדי שיהיה להם דעת, אבל כבר קודם קבלתה הרגישו האברים מה הוא רצון השם יתברך, וזהו פירוש 'נעשה ונשמע' - שעל ידי שנעשה כפי הרגשת האיברים על ידי כן נדע ונשמע מה הוא רצונו יתברך שמו.

האמונה צריך להיות ראש לכל דבר

'נעשה ונשמע אמרו כאחד' (זמר יום שבתון) אפשר לפרש שמדמה נעשה ונשמע ל"אחד", שכמו שבמתן תורה קפצו ישראל ואמרו 'נעשה ונשמע', כך כשמגיע ל'ויאמינו בה' אחד' צריך האדם להפיל את עצמו לתוך האמונה - כשעובר קושי על האדם צריך הוא לדעת שהגורם הראשון והיחיד הוא השי"ת, וזהו האמונה, והתשובה הראשונה על כל דבר צריך להיות באמונה אמיתית, שכל דבר שאדם יסביר למה זה קרה יהא הדבר הראשון שכן עשה השי"ת, וגם כשיש אלף סיבות, הבורא יתברך הוא סיבת כל הסיבות, והאמונה הוא שורש כל דבר, ורק תשובה זו נכונה על כל דבר, ובזה מפרשים מה שאומרים בתפילת

ערבית 'אמונה כל זאת, וקיים עלינו' - כשאומרים על כל דבר שהוא באמונה, זה יש לו קיום, כי כל תשובה אחרת שתהיה, שדבר זה נעשה על ידי כך או כך, אין לה קיום. כמו כן בפרשת יתרו כתוב 'ויחד יתרו' ויחד הוא לשון שמחה יתרו הוא לשון יותר, שצריך להיות יותר בשמחה, לעזוב את הכל ולהיות בשמחה, וגם זה אי אפשר רק על ידי האמונה.

ג' משפטים מסוגל לטהרה

בתיבת 'משפטים' יש רמז, מ' מקוה, וגם מ' הוא אות הראשונה של תיבת 'מקוה', וּשפ"ט הוא מלשון לשפוט, כי כשאדם בא להיטהר הוא צריך לשפוט את עצמו.

הנה ג' בשלח הוא סגולה לפרנסה ולכן אומרים פרשת המן שנים מקרא ואחד תרגום, ג' יתרו הוא סגולה לתורה, ומה אפשר לעשות בשביל תורה ? בשביל תורה צריך רק להתיישב וללמוד דפי גמרא, ולמה מסוגל ג' משפטים ? משפטים הוא כבר בסוף שובבי"ם והוא הזמן לטהרה, ביום ג' עדיין נשאר יותר משלשה ימים, שלשה ימים הוא חזקה, יש בו כח חזק להעמיד את כל ימי השובבי"ם, ואין צריך להמתין עד ליל שישי האחרון של שובבי"ם כדי לעשות תיקונים במירון. בפרשתינו כתוב שאמרו 'נעשה ונשמע', מה הוא כוונת 'נעשה ונשמע' לקפוץ אל הענין בלא חשבונות רבים, אומרים היום לאדם שיקפוץ אל הדבר ויקנה בית ויקים לעצמו איזה עסק, שובבי"ם הצליח או לא הצליח, בכמה

דברים כן ובכמה דברים לא, עכשיו עדיין לפני הסוף, מעכשיו ניקח את עצמינו לידיים והכל ילך בעזרת השם כשורה.

שמחה הוא סימן לאמונה אמיתית

הנה 'ויחד יתרו' (שמות יח, ט) מתפרש כך: כשיש 'וי' - דהיינו צער - אז צריך להיות 'חד' - ויש לו שני פירושים אחד לשון שמחה, ואחד לשון אחד כלומר שיהיה עם אמונה, ועל ידי ניצול שלא יגיע לפירוש השני שפירש רש"י על 'ויחד' - שנעשה בשרו חידודין חידודין. אמונה ושמחה הולכים תמיד יחד, אם אדם רוצה לדעת אם יש לו אמונה אמיתית יבדוק אם מביא לו שמחה, ואם לא ידע נאמנה שמרמה את עצמו, וזה מרומז במה שנקרא בית המקדש שלעתיד 'בית המקדש של אש' שהוא ראשי תיבות אמונה שמחה, שע"י כן בונים את בית המקדש. דהיינו ע"י אש קודש של עבודת השם.

גם זה כתוב בסוף פרשת יתרו 'לא תעלו במעלות על מזבחי, אשר לא תגלה ערותך עליו', צריך ללכת בהדרגה ולא לרמות את עצמו, כמו שמבואר הרבה מזה בספרים שלא לתפוס מדרגות.

לכופף את עצמו לאמונה פשוטה

מה הוא 'אמונה פשוטה' ? פש - נשאר, וּט"ה עולה כ', כ' הוא לשון כפייה - לכפוף את עצמו, כי אמונה

מסירת עצמו להשי"ת באמונה

דוד המלך אמר 'שבטך ומשענתך המה ינחמני' (תהלים כג, ד) 'שבטך' - מלשון מקל, שגם אם מקבל מכה עדיין המה ינחמוני ע"י שמאמין שהכל לטובה, וכן אמר דוד 'ינחני במעגלי צדק למען שמו' (שם פסוק ג) ו'ינחני' נקרא מראשו ומסופו, כמו בפרשת תרומה שנאמר 'ונתנו' ונקרא ישר והפוך, שכשהאדם מוסר את עצמו להקב"ה ואינו מבקש שרוצה כך או כך, אז הקב"ה כבר ינהיגו בדרך טובה הרבה יותר ממה שיוכל להעלות על דעתו, ולכן הוא הלך ושוב, גם 'ינחמני' אפשר לקרוא מתחילתו ומסופו רק שנשאר אותיות מ' וח' באמצעו שאינם נקראים כך להיפך, כי עדיין גם כשהמח אינו במקומו עדיין על ידי האמונה הכל שוה אצלו.

כל מעשי הבריות מהשי"ת

אחד הצדיקים ננשך מכלב והתחיל לעשות רעש ולצעוק, והחסידיים לא הבינו איך יתכן, הלא הוא בעל מדרגה, ואמר אז הצדיק שלא כאב לו הנשיכה רק מה שלא השכיל להבין מיד בשעת הנשיכה מי עומד מאחורי הנשיכה, הקב"ה הביא לו הנשיכה, וקיבל מכה מהקב"ה, ועל זה בכה, מתשובה.

לפעמים אדם נפגע מחבר, ויש שאדם אחר ממש מחריב בפועל, ואין לזה שום הסבר אחר רק שרצה להרע, צריך לזכור מי נתן כח לחבר זה, ומי

פשוטה שאינו רוצה להבין הוא דבר קשה לפעמים. וכ' עם הכולל הוא 'אך' - אכין ורקין מיעוטיין - צריך למעט את עצמו, והכוונה הוא לצאת מהמצב בו הוא נמצא. וזה הוא האמונה שיש לנו מדורי דורות מאב לבן.

באברהם אבינו נאמר (בראשית יח, יט) 'כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריי', ואיך הגיע אברהם אבינו על ידי חקירה לאמונה פשוטה, אומר הבני יששכר שבניו וביתו אחריי יש להם הדעת הזאת לאמונה ממה שהנחיל להם אברהם אביהם, ולהם כבר היתה זאת אמונה פשוטה. הבעל שם הקדוש התפלל לה' אחר שהשיג כל מדרגות, שיקח ממנו את כל מדרגותיו וכך יוכל להישאר עם 'אמונה פשוטה', על אף שלא בקל הוא להשיג מדרגות.

ע"י אמונה פשוטה בורא בריאה חדשה

אמונה פשוטה מתפרש גם כך: פש - נשאר, וְ - הוא מידת היסוד, ט - הוא אמת במספר קטן, וגם מספר ט' כשתכפיל אותו ואז תעשה ממנו שוב מספר קטן עדיין ישאר תשע, [כגון שני פעמים ט' עולה י"ח והוא ט' במספר קטן, וכן ג' פעמים שהוא כ"ז, וכן הלאה עד ט' פעמים ט'], וזה המספר היחיד שהוא כן, ה - הוא בריאה, והוא האות המרמז על העולם הזה, שעל ידי אמונה פשוטה אפשר לברוא בריאה חדשה. כמו שאמרו צדיקים על מי שיושב ולומד כל היום שאינו משועבד כלל לטבע.

עומד תחתיו, השי"ת הוא עילת העילות וסיבת הסיבות, וגם במה שנראה טבע שבתוך הטבע, וכל דבר הוא לטובתו של האדם. עכ"פ יעזור השי"ת שיהיו רק חסדים מגולים.

הצלחת ישראל לכבוד השי"ת

הרה"ק מהאראנסטייפל, שהיה חתן הרה"ק מצאנז, כתב בספר 'פלא יועץ' שהמלך שהמדינה מצליחה, דוגמת אמריקע בימינו שההצלחה משגשגת, הרי המלך נחשב למלך מוצלח, מה שאין כן במדינה שאין שם הצלחה, דוגמת אפריקה שנקראת מדינת 'עולם השלישי', הרי אין המלך נחשב למי שמצליח, ועל כן הקב"ה שנקרא 'מלך ישראל וגואלו' אנו מתפללים אליו שיתן הצלחה לעמו ישראל, וכך יחשב בגוים למלך גדול ונורא.